

'hak-al'

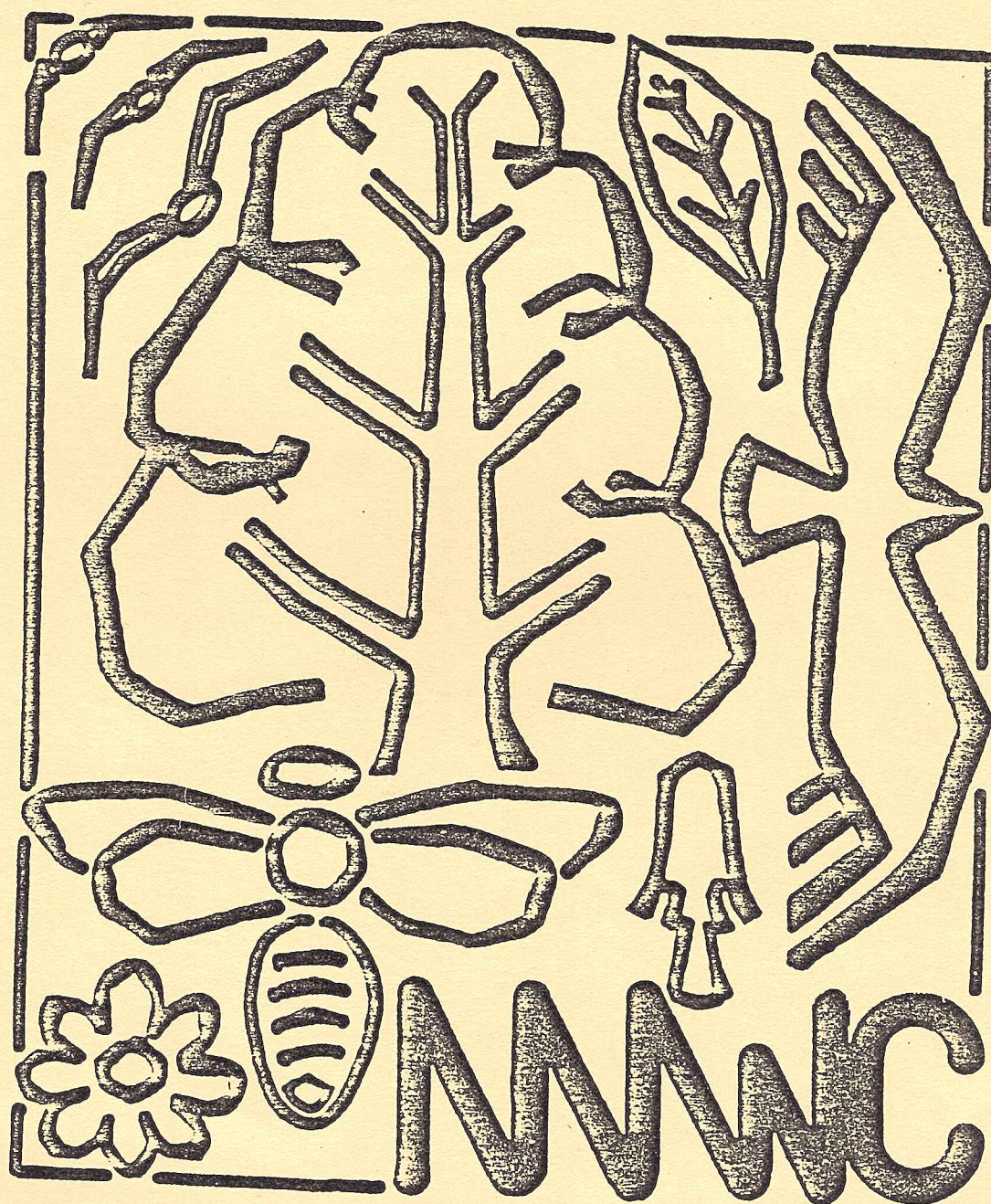
H. Vennix

Bereklaauw 3

4102 KZ CULEMBORG

13° jaargang nr. 4

augustus 1987

natuur-en vogelwacht
CULEMBORG

Kontaktadres:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg, postbus 381, 4100 AJ Culemborg.

Klubhuis:

"De Ketelvink", voormalig "Ketelhuis" op Terweijde, Middelcoopstraat 1 A, Culemborg.

Bibliotheek:

Peter Berkien, Van Hoogendorpstraat 7, Culemborg; tel. 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7.
Boeken en verslagen in "De Ketelvink". Geopend: vrijdag van 19.00 uur tot 20.00 uur, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

Lidmaatschap:

Nieuwe leden opgeven bij de penningmeester, evenals adreswijzigingen.

Penningmeester:

Frans Waroux, Moerbeiboom 45, Culemborg, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 3 9 3.
Gironr.: 3 4 3 3 3 5 1 t.n.v. F. Waroux, rek. Natuur- en Vogelwacht Culemborg.

Kontributie:

Betaling per toegezonden acceptgirokaart. Jeugdlidmaatschap f 12,50 per jaar, volwassene f 25,-- per jaar, gezinslidmaatschap f 25,-- per jaar, postlidmaatschap f 25,-- per jaar.

Redaktieteam en -adressen:

Breun Jansen, Eikeboom 31, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 8 8 5.
Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Plantenwerkgroep:

Han Jansen, Akkerwinde 10, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 5 5 1.

Knotwilgenwerkgroep:

Jan Rietvink, Ereprijs 39, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 6 4 0 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Paddenwerkgroep:

Theo de Jong, Prijssestraat 19, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 8 7.
Harry v.d. Warenburg, Schapebloem 20, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 5 8.

Zoogdierenwerkgroep:

Gerard van Ruiten, Verdistraat 9, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 9 5 8 1.

Koördinatie vogelwerkgroep:

Henk Vennix, Bereklauw 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 8 2.

Inleveren waarnemingen:

Henk Vennix, Bereklauw 3, Culemborg; Gerard van Ruiten, Verdistraat 9, Culemborg.

Begeleiding jeugdgroep:

Kars Veling, Gandhi 91, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 7 8 2 2.

Nestkasten-koördinatie:

Peter Berkien, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 2 5 7 (Plantage).
Arjan v.d. Veen, tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 0 0 1 (overige nestkasten).

Kampen, lezingen, dia-avonden en kursussen:

Leo v.d. Kooij, Vliegerweg 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 5 4 5 0.

"Het Vogeljaar":

Jaarabonnement door overschrijving van f 18,50 op de girorekening van de N.V.W.C., met vermelding van: "Het Vogeljaar".

Sekr. Milieuwerkgroep Noordwest-Betuwe:

Postbus 288, 4100 AG Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 3 3 8 6/0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Aanhangwagen:

De N.V.W.C.-aanhangwagen "Jopie" is voor iedereen te huur voor f 7,50 per dag of gedeelte van de dag (te betalen direkt bij terugbezorging).
Gaarne vooraf reserveren bij Arie v.d. Ham, Brahmsstraat 1, Culemborg. Tel.: 0 3 4 5 0 - 1 8 6 4 5. Men dient zelf te zorgen voor de wettelijk voorgeschreven kentekenplaat. Tevens zijn alle schades voor eigen rekening!

Verbandtas en -trommel:

Voor alle activiteiten is een verbandtas en -trommel aanwezig in "De Ketelvink".
Aanvullingen z.s.m. na gebruik doorgeven aan de beheerder: Joop Bezuyen, Smetanastraat 23, Culemborg.

K O N T A K T - A D R E S S E N

Vogelbeschermingskonsulent:

Henk Vennix, Bereklaauw 3, Culemborg; tel.: 0 3 4 5 0 - 1 4 3 8 2.

Asielhouders:

A.J. v. Frankenhuyzen, Kortenhoevenweg 159, 4128 LD Lexmond (tel.: 03474-1677).
A.P. v. Bijsterveld, Heermoeshof 4, Houten, tel.: 03403-1762 (roofvogels en uilen).

Egelopvangcentrum Maarssenbroek:

Spechtenkamp 159, 3607 KJ Maarssenbroek; tel.: 0 3 4 6 5 - 6 8 4 4 0.

DIVERSE NATUURORGANISATIES:

Milieu alarmnummer luchtverontreiniging: 0 8 5 - 4 5 2 2 2 0.

Veldpolitie: Den Hartog 0 3 4 3 7 - 5 5 8 (Werkhoven).

Vrieling 0 3 4 3 6 - 1 6 7 5 (Cothen).

Meldkamer 0 3 4 0 4 - 2 4 8 2 4 (Zeist).

Gemeentepolitie Culemborg: Dhr. Helmond, Boerenstraat 35, Culemborg; tel.: 15744.

Vereniging Milieudefensie: Tweede Weteringplantsoen 9, 1017 ZD Amsterdam.

Gelderse Milieudefensie: Jansbuitensingel 3, 6811 AA Arnhem; tel.: 085 - 51506.

Milieuwerkgroep "Noordwest-Betuwe": T. van Beek, Hinkerstraat 36, Cothen;
tel.: 0 3 4 3 6 - 1 6 8 7.

Milieuwerkgroep Gelderland: H. ten Berghe, R. Jacobsstr. 27, Tricht; tel.: 03455-3974.

Milieuwerkgroep Houten: Kon. Julianastraat 13, 3991 DJ Houten.

Staatsbosbeheer regio Betuwe: Stationsstr. 34, 4001 CE Tiel; tel.: 03440 - 19878.

Stichting Het Geldersch Landschap: Zypendaalseweg 44, 6814 CL Arnhem, 085-420944.

Vereniging tot Bescherming van Vogels: Driebergseweg 16 B, Zeist, 03404 - 25406.

Instituut voor Natuurbeschermingseducatie: Plantage Middenlaan 41, 1018 DC A'dam.

Stichting Natuur en Milieu: Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, 030 - 3 3 1 3 2 8.

Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten: Noordereinde 60, 1243 JJ 's-Graveland
tel.: 0 3 5 - 6 2 0 0 4.

Wereld Natuur Fonds Nederland: Postbus 7, 3700 AA Zeist; tel.: 03404 - 2 2 1 6.

Wereld Natuur Fonds Nederland, regio West-Betuwe: sekretariaatsadres:

E.J. Edel, A. Coolenstraat 14, 4003 DM Tiel; tel.: 0 3 4 4 0 - 1 1 9 5 7.

Greenpeace Nederland: Postbus 11026, 1001 GA Amsterdam.

Damrak 83-II, 1012 LN Amsterdam; tel.: 0 2 0 - 2 3 6 5 4 5.
0 2 0 - 2 3 1 8 4 3.

Een "magere" Hak-al deze keer, niet zo vreemd omdat het verenigingsleven gewoonlijk stil ligt in de zomermaanden.

Vrijdag 21 augustus start de N.V.W.C. weer met de jeugdavonden, iedere vrijdag vanaf 19.00 uur.

Van vrijdag 4 t/m zondag 6 september zal het plantenkamp plaatsvinden, nadere informatie komt tijdig via een konvo.

Interessant is ook de excursie op 12 september naar de Amsterdamse Waterleidingduin, een prachtig gebied.

Niet alleen de struiken rondom de Ketelvink groeien goed maar ook de wilde planten (in de volksmond: onkruid), regelmatig wordt er gewied maar gezien het "vruchtbare" zomerweer is er nauwelijks een beginnen aan.

De inrichting van de tuin is uiteraard nog lang niet af, het resultaat van de eerste beplantingen zal pas over enkele jaren echt zichtbaar zijn!

De inrichting van de tuin kost veel geld en ook de komende jaren zal er nog het nodige aangeplant dienen te worden.

Daarnaast is er ook nog het nodige gereedschap nodig voor het onderhoud ervan.

U raadt het al. De stroopwafelactie van 2 en 3 oktober zal ten doel hebben de tuin rondom de Ketelvink.

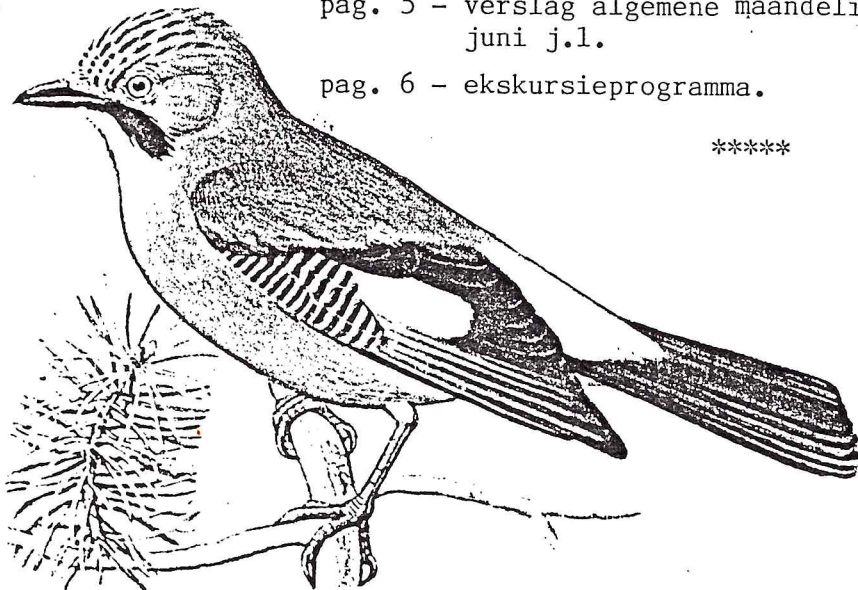
Op u wordt een beroep gedaan om ook de 3e stroopwafelactie te doen slagen net als de voorgaande jaren.

Eind augustus, begin september krijgt u meer te horen over deze actie voor de tuin.

Inhoud: pag. 4 - vierde tevens laatste deel van het boeiende leven van het reewild.

pag. 5 - verslag algemene maandelijkse vergadering d.d. 15 juni j.l.

pag. 6 - ekskursieprogramma.

Het boeiende leven van het reewild.

deel IV (slot) - Rust in het najaar

Als u dit laatste deel van het vierdelige verhaal over het boeiende leven van het reewild onder ogen krijgt, zal de bronst- of bladtijd van de reeën alweer enige weken achter ons liggen. Wellicht heeft u zelf wel het geluk gehad dit schouwspel van nabij te hebben kunnen volgen.

Na half augustus neemt de bronst snel af en trekken met name de bokken zich weer op rustige plaatsen in de dekking terug om weer om krachten te komen. Nog maar zelden laten zij zich zo goed waarnemen als in de bronst en lijkt het alsof een geschikt reeëngebied "bokloos" is geworden. Pas in de loop van oktober wordt de bok weer iets socialer en sluit zich aan bij geiten met haar kroost. Het vrouwelijk reewild - al of niet vergezeld van kalveren - komt weer tot rust en toont zich op weilanden, in boomgaarden en, met name in deze tijd van het jaar, in de maisvelden. Dit gewas biedt haar niet alleen voedsel, maar ook dekking en vaak verblijft het daar dag en nacht. Eind september, begin oktober verwisselt het reewild het zomerkleed voor het winterkleed en ben ik op het punt gekomen waar ik mijn verhaal in de hak-al van februari j.l. begon en begint de cyclus weer opnieuw.

Er is ontzettend veel te vertellen over reeën. Zoals in mijn inleiding van het eerste deel gemeld, is het onmogelijk volledig te zijn. Toch wil ik tot slot nog enkele wetenswaardigheden, die niet in het verhaal verwerkt zijn, aan u kwijt:

- * Een ree kan een leeftijd bereiken van twaalf tot vijftien jaar. Indien het dier niet voortijdig verkeers- of jachtslachtoffer is geworden, zal het rond de bovenvermelde leeftijd een natuurlijke dood kunnen sterven tengevolge van de volledige slijtage van het gebit. Het voedsel kan dan niet meer gekauwd en herkauwd worden.
- * Het reewild mag alleen met de kogel gedood worden. De jacht op geiten vindt plaats in de periode van 1 januari - 15 maart, terwijl de bokken bejaagd mogen worden in het tijdvak van 1 juni t/m 15 september. Gemiddeld worden per jaar, met een vergunning van de directie Faunabeheer, zo'n 6.000 reeën door de Jacht gedood, terwijl ongeveer 4.000 reeën het slachtoffer worden van het snelverkeer. Het aantal "illegale" moorden door stropende mensen - én honden is onbekend alsook dat van meer natuurlijke vijanden als vos en in mindere mate wild zwijn. De natuur heeft ook hier een wapen voor. Om al deze verliezen te compenseren, worden per geit gemiddeld twee kalveren per jaar ter wereld gebracht.
- * Reeën drinken wel, echter het meeste vocht wordt verkregen uit plantaardige voedingsstoffen, al of niet versterkt met dauw.
- * Vooral in natte seizoenen kan het reewild gehinderd worden door een aantal parasitaire ziekten, zoals keelhorzel, leverbot, maag- en longworm, actimycose en enteromycose (= diarree).

Ik hoop dat u een goede indruk gekregen heeft van het boeiende leven van het elegante reewild in de vier seizoenen.

Mocht u er zelf eens op uit willen trekken om een en ander met eigen ogen waar te nemen, gedraagt u zich dan behoedzaam, kleed u in onopvallende kleuren, respecteer de regels van een bepaald gebied en onthoud dat de liefde maar van één kant komt!

Gerard van Ruiten

Bronvermelding:

- J. Poutsma - Waar reeën leven, 1982.
- C.H.J. Maliepaard - Waar vindt met nog zo'n land, 1968.
- G.P.A. van Ruiten - Dagboeken 1966 - 1986.

Aanwezig: Wim Kievit, Frans Waroux, Breun Jansen, Harry v.d. Warenburg, Leo v.d. Kooij en Gerard van Ruiten.

Afwezig met kennisgeving: Joop Bezuyen en Henk Vennix.

1) Ingekomen stukken:

- * aanvraagformulier subsidie Stichting Grasduinen.
- * konsept-verslag van het Recreatieschap voor het Lingegebied d.d. 31-03-87.
- * circulaire van Camera Care Systems betreffende telescoopbeschermmhoezen.
- * brief d.d. 27-5-87 van H. Verweij te Heerde aangaande computerprogramma voor beheer vogelwaarnemingenbestand.
- * brief d.d. 18-5-87 van de Provincie Gelderland over verordening grondwaterbeschermingsgebieden Gelderland.
- * diverse persoverzichten Staatsbosbeheer.
- * nieuwsbrief van S.O.V.O.N. van maart '87 met verslag nestkastonderzoek.
- * Natuur en Milieu, juni '87.

2) Uitgaande post:

- * Begroting en werkplan N.V.W.C. 1988.

3) Werkgroepen:

- a) Plantenwerkgroep: Op zaterdag 13 juni j.l. werd het landgoed Gunterstein te Breukelen bezocht. Het werd een interessante excursie met 10 enthousiaste deelnemers.
- b) Vogelwerkgroep: broedvogelinventarisaties in de Redichemse- en Beusichemse Uiterwaarden verlopen naar wens. Ook na het broedseizoen zullen genoemde uiterwaarden door deze werkgroep geïnventariseerd worden tot eind december '87.
- c) Zoogdierenwerkgroep: Het geplande muizenonderzoek in de Redichemse - en Beusichemse Uiterwaarden zal plaatsvinden in het weekend van 4, 5 en 6 september a.s. Leden van deze werkgroep krijgen nader bericht.

4) Stroopwafelaktie:

In het weekend van 2 en 3 oktober a.s. - met een reservedatum van 5 oktober - zal de traditionele stroopwafelaktie gehouden worden. De enige echte Goudse stroopwafels worden aan de man/vrouw gebracht in pakjes van 10 stuks tegen het attractieve bedrag van f 3,25 (bij 5 pakjes of meer f 3,- per pakje). De opbrengst van deze aktie zal ten goede komen aan gereedschap en onderhoud van de tuin rond het Ketelhuis. Leden die mee willen werken aan het slagen van deze aktie kunnen zich aanmelden bij Breun Jansen (tel.: 1 4 8 8 5) of Gerard van Ruiten (tel.: 1 9 5 8 1).

5) Telescoop en statief:

De telescoop met bijbehorend statief zijn primair bedoeld voor educatief gebruik tijdens met name vogelexcursies. Beide elementen behoren in het clubhuis thuis en men wordt verzocht na gebruik deze weer op de thuisbasis te bezorgen.

6) Anjerfonds Gelderland:

Helaas zijn géén prijzen gevallen op de loten die gekocht zijn ten behoeve van het Anjerfonds Gelderland. Van het door dit fonds verleend subsidiebedrag is inmiddels een cassettedeck aangeschaft. Het diastuurapparaat is in bestelling.

7) Bibliotheek:

Nieuwe aanwinsten voor de N.V.W.C.-bieb zijn de twee boeken met de titels "Bomen" en "Vogels en vogelwaarnemingen".

8) Beheerscommissie:

Zoals reeds eerder besproken, worden de leden van de diverse werkgroepen verzocht de verschillende attributen direkt na gebruik weer op de daarvoor bestemde plaats terug te leggen. Bij het verlaten van het clubhuis graag even controleren of het licht uit is en daarna de buitendeur goed afsluiten, dus met behulp van de sleutel!

9) Tuin:

Het wieden van de tuin rond het Ketelhuis zal door een aantal leden op 20 juni plaatsvinden.

10) Rondvraag:

Frans - vraag of de data van versheid op de voorraad drank gecontroleerd kunnen worden in verband met de komende zomermaanden met geringe activiteiten in de Ketelvink. Aan dit verzoek wordt direkt gehoor gegeven.

Gerard- vanuit de groep cursisten die de Vogelcursus 1986/87 volgen is de vraag naar voren gekomen of een plantencursus op het toekomstig N.V.C.W.-programma staat. Wim Kievit zal dit binnen de plantenwerkgroep bespreken.

- het bezoek aan dia-avonden en excursies blijkt geringer te worden. Gezocht wordt naar redenen. Na enige discussie wordt besloten in het komende seizoen de traditionele vrijdagavond een aantal keren te verwisselen voor bijv. de donderdagavond. Bij het vaststellen van het programma voor het seizoen 87/88 zal hiermede rekening gehouden worden.

Om 22.25 uur sluit Wim Kievit de laatste maandelijkse vergadering van het seizoen '86/'87.

Gerard van Ruiten.

—Ekskursie-programma—

*** INDIEN NIET VERMELD, DAN VERTREKKEN ALLE EKSURSIES VANAF "DE KETELVINK" ***

vrijdag 21 augustus 1987

De eerste jeugdavond. Iedereen is weer van harte welkom vanaf 19.00 uur.

zaterdag 12 september 1987

Hele dagexcursie naar de Amsterdamse Waterleidingduinen o.l.v. Leo van der Kooij. Opgave vóór 5 september a.s. bij Leo (tel.: 1 5 4 5 0). Deelnemers ontvangen nader bericht.

maandag 14 september 1987

Vergadering Vogel- en Zoogdierenwerkgroep. Aanvang: 20.00 uur.

maandag 21 september 1987

Algemene maandelijkse vergadering. Aanvang: 20.00 uur.

woensdag 23 september 1987

UITERSTE INLEVERDATUM KOPY HAK-AL OKTOBER 1987.

zaterdag 26 september 1987

Hele dagexcursie naar het Staatswildreservaat en het Nat. Park "De Hoge Veluwe" in verband met de bronst van het edelhert. Beperkte deelname per auto! Kosten toegang park en vervoer circa f 12,50 p.p.

Vertrek: 05.00 uur (!!) Terug: rond 21.00 uur.

Opgave vóór 19 september a.s. bij Gerard van Ruiten (tel.: 1 9 5 8 1). Deelnemers ontvangen nader bericht.

vrijdag 2, zaterdag 3 en eventueel maandag 5 oktober 1987

De traditionele stroopwafelaktie! Dit keer voor de tuin rond het Ketelhuis. Er volgt nog een aparte konvo met bestelbon!

zaterdag 17 oktober 1987

Paddestoelenexcursie naar de Kaapse Bossen bij Doorn o.l.v. Wim Rubers. Vertrek: 08.30 uur. Aanmelden bij Wim Kievit: (tel.: 14561) vóór 15 oktober a.s.

